

митъ въстници. Водителитъ и агитаторитъ давали организация на съществуващата сила, и единство на общото направление; но тѣзи сила съществувала съвършено независимо отъ тѣхъ и често ги тласкала напредъ тогава, когато тѣ считали за нужно да се пострѣтъ. Ораторитъ и журналиститъ можали да разработватъ въ отдѣлни части общитъ мотиви на народното настроение, но щомъ тѣ се опитали да се отклонѣтъ отъ тѣзи мотиви, — на сжщия часъ массата имъ викала, че тѣ сж измѣнници, и че непременно ще ги завлекѣтъ на фенерния стълбъ. Историята на революцията е препълнена съ трагически епизоди, въ които вчерашния любимецъ на массата, днесъ умира отъ ржцетъ на тѣзи масса, въ сжщата онъзи минута, когато той, като се основавалъ на популярността си, опитвалъ се да турне въ дѣйствиe, личнитъ си възглѣдове, несъвмѣстни съ общитъ стремления на не отдавна въстърженнитъ му обожатели. Тѣй пострадали жирондиститъ; но за да не отида толкова напредъ, азъ ще приведа за примѣръ Мирабо, който въ 1789 година се показалъ на французския народъ, като душа на революцията, на когото въ продължение на нѣколко дни животътъ билъ въ опасност, послѣ това, отъ какъ той съвѣтвалъ националното събрание, да предостави на кралътъ, право, безусловно да отхвърга проектитъ на законитъ. Самата история на парижанския Якобински клубъ показва, че клубътъ не е распалялъ страститъ на народътъ, а на противъ, *распалялото състояние на народнитъ страсти, намѣрвало въ клубътъ едно изъ своитъ възраз-*